

Il Mas-chalch

Bannida

RADUNANZA CUMÜNALA

mardi, ils 10 marz 2009 a las 20.30 in sala cumünala

Tractandas

1. Approvaziun dal protocol dals 09-12-2008
2. Fundaziun Chanoua (surtour l'edifizi istoric)
3. Revisiun parziala ledscha d'impostas
4. Orientaziun fusiuns
5. Orientaziun chüra d'attempats
6. Orientaziun giavüschs da la populaziun
7. Orientaziun e varia

Infuormaziuns davart las tractandas:

1. Il protocol dals 09-12-2008 es publichà in quist Mas-chalch süllas paginas 2-4
2. **Fundaziun Chanoua:** L'on 1996 s'ha instituida la fundaziun Chanoua sün iniziativa da sar Otto Markès. Cun grond ingaschamaint da la suprastanza da fundaziun sun gnüds tscherchats donatuors da man public, dad instituziuns bainvugliantas, firmas, indigens e d'Ardezers d'utrò. Insembel es gnüda üna somma da donaziuns da fr. 120'000.00. In duos etappas sun gnüdas fattas las lavuors da sgürar, mantgnair e retscherchar la ruina existenta ed ils contuorns da Chanoua. Aviond amo üna reserva da raduond fr. 24'000.00 han l'entrada e la sortida culs schlers a vout pudü gnir rumi cumplettamaing. Hoz es avantman üna facultà liquida da raduond fr. 5'000.00. La suprastanza da la fundaziun propuona da schoglier la fundaziun e da surdar l'edifizi istoric al cumün d'Ardez, insembel culla facultà manzunada. La suprastanza cumünala ha trattà la chosa e propuona a la radunanza cumünala da surtour l'edifizi istoric tenor la proposta da la suprastanza da la fundaziun.
3. **Revisiun parziala da la ledscha d'impostas:** l'l art. 13 da la ledscha d'impostas esa necessari da precisar il punct c). Sco deliberats da pajar l'imposta per chans es suot punct c) il nom "brac". Tenor dicziunari es "brac" ün chan da retschercha, però cun quai chi da üna razza da chans cul istess nom, nempe "Deutscher Bracke" pudessa dar malinclettas pro la deliberaziun da l'imposta. La suprastanza propuona a la radunanza la seguainta revisiun da l'artichel:

Art. 13 Deliberats da pajar l'imposta da chans sun: c) chans da retschercha cun attest

4. **Orientaziun fusiuns:** In üna sezzüda da mezdi, als 11-09-2008 s'ha la suprastanza occupada plü intensiv sur da la situaziun dal cumün d'Ardez in connex cun fusiuns. Dat andit ha la dumonda dals cumüns da Guarda – Zernez scha Ardez as participescha vi d'ün proget da fusiun. Illa sezzüda manzunada s'ha la suprastanza fat impissamaints da trais variantas pussiblas: La prüma es da restar pro'l stadi actual e nun agir pel mumaint. La seguonda es da tour part al proget fusiun. La terza varianta es da provar da a rinforzar la collavuraziun e cooperaziun regiunala. A Lavin ed a Scuol han gnü lö infuormaziuns generalas sur da las fusiuns in nossa regiun. Culla motivaziun da la situaziun d'Ardez chi ha eir colliaziuns aval han ils cumüns da Guarda fin Zernez survgni la resposta chi vegna dovrà daplü temp per trattar la chosa. Als 14-02-2009 ha gnü lö üna sezzüda da di cun ün cusgliader chi'd es specialisà sülla tematica fusiuns ed ha experienzias illa chosa. L'inscunter ha gnü bun esit e la suprastanza vezza üna buna e clera strategia dal proceder. L'intent es, d'orientar a la radunanza avant co ir vers l'extern culla chosa.
5. **Orientaziun chüra d'attempats ad Ardez:** In quist regard es previs ün questiuari a la populaziun d'Ardez per verer che pussibilitats d'agüd chi da per persunas attempadas ed impedidas, però eir per s-chaffir amo daplü activitats per pensiunats. Il böet es da na molestar in ingün möd tuot quai funcziuna fingia uossa fich bain in quist regard.
6. **Orientaziuns giavüschs da la populaziun:** La suprastanza vuol ellavurar ün questiuari chi dess gnir tramiss a la populaziun. Cun agüd da quist questiuari vess la populaziun l'ocasiun d'exprimer giavüschs, bsögns ed ideas per l'avegnir dal cumün d'Ardez. La suprastanza vuol orientar a la radunanza sur da l'intent e retschaiver eir amo impuls per quel our dal ravuogl da la radunanza.

Radunanza cumünala nr. 30/08 dals 9-12-2008

Preschaints: 45 votants e votantas
sar Urs Wohler per la tractanda 2

S-chüsats: Reto Filli
Men Janett
Fadrina Strimer
Annarosa Zogg

Tractandas:

1.	Approvaziun dal protocol dals 14-10-2008	
2.	Taxa da cura "tuot inclus"	504
3.	Preventiv 2009	505
4.	Quota da vendita per bains fundiaris a persunas a l'ester	506
5.	Orientaziuns e varia	

1. Approvaziun dal protocol dals 14-10-2008

Il protocol da la radunanza cumünala dals 14-10-2008 vain approvà cun gronda majorità

Turissesem

36.11

2. Taxa da cura "tuot inclus"

504

Il capo orientescha cha a regard taxa da cura "tuot inclus" haja gnü lö ils 1. december 2008 üna radunanza d'orientaziun. A quella radunanza d'eira preschaint eir sar Urs Wohler. La scheffa dicasteri turissesem spiega ils puncts ils plü importants. Sar Urs Wohler orientescha cha la ESTAG

e la IG Engiadina Scuol hajan ellavurà quist proget. Cha dal 2007 sajan lura gnüdas surdattas las propostas a las suprastanzas cumünalas. Pro la suprastanza cumünala d'Ardez es gnüda trattada la chosa ils 18-09-2007, in quella sezzüda vaiva la suprastanza cumünala decis da princip da proseguir cul proget "tuot inclus". Il manader da l'Engiadina Scuol Turissem orientescha ch'üna tala sporta saja be pussibel d'introdüer scha tuot ils cumüns da la regiun fetschan part a quist proget, implü orientescha'l cha quist proget saja finanziabel be cun ün augmaint da taxas.

Il böt da quista sporta es cha'l giast va davo las vacanzas a chasa inchantà e quinta inavant da quista sporta. Uschè as voula augmentar las pernottaziuns e la dürada da soggiorn. Quista sporta dess valair be dals 1. mai fin als 30 november, ed eir la taxa da cura dess gnir augmantada be per quel temp. Inclus a quista sporta füss, la Pendiculara Motta Naluns, s-chabellera Ftan-Pruì, Viafier retica Scuol-Zernez, auto da posta Samignun, Müstair, guidas tras ils cumüns, excursiuns ed occurrenzas. Implü dess il giast survgnir üna reducziun pro'l Bogn Engiadina, chastè da Tarasp, i'l center dal parc naziunal ed oter plü. Per finanziar il proget fessa dabsögn d'augmentar la taxa da cura per fr. 6.00. Co cha quella gnis scumpartida tanter giast e fittader sta liber a mincha cumün da decider svess. Implü orientescha sar Urs chi s'haja spostà il termin d'introducziun süls 1. mai 2010. Ün votant es da l'avis cha per augmentar las pernottaziuns ed ils dis da soggiorn saja ün augmaint da la taxa da cura il fos möd. Il manader da la ESTAG argumentescha cha in oters lös chi han la sporta tuot inclus s'hajan augmantadas las pernottaziuns. Ün votant fa la dumonda schi'd es previs d'introdüer ün tal proget eir per l'inviern. Il manader da la ESTAG declera cha pel mumaint esa da verer cha illa stagiun da stà s'augmaintan las pernottaziuns, implü nu füssa uschè simpel da calcular ils cuosts per ün tal proget d'inviern. Schi gnis introdüt alch sumgliaint, lura sgüra sainza las Pendicularas Motta Naluns. I vegnan fattas amo diversas dumondas a sar Urs Wohler. Ils motivs cunter l'introducziun da "tuot inclus" vegnan davart d'alchüns fittaders d'abitaziuns privatas. La suprastanza propuona la partecipaziun a la sporta "tuot inclus", cun ün augmaint da la taxa da cura da fr. 5.00 pel giast e fr. 1.00 pel fittader.

Il capo fa la proposta d'eleger duos scrutinaduors. Elets vegnan sar Jon Paul Thom e sar Lüzzi Koch.

Il capo fa la proposta da decider il prüm schi's vuol far part a la sporta "tuot inclus" e da decider pür lura sur dal müdamaint da l'artichel 11 da la ledscha da taxa da cura.

Decisiun: La radunanza cumünala decida cun 20 cunter 21 vuschs da na far part a la sporta "tuot inclus".

Preventivs

10.07

3. Preventiv 2009

505

La suprastanza cumünala preschainta il preventiv 2009. Il capo orientescha cha la cumischiun sindicatoria haja tut invista il preventiv 2009.

Preventiv quint da gestiun 2009

Il quint da gestiun es gnü büdschettà cun expensas da fr. 3'902'100.00 las entradas s'amuntan a fr. 4'053'770.00 uschè chi resorta ün suravanz d'entradas da fr. 151'660.00. I vegnan fattas diversas dumondas a regard il quint da gestiun.

Decisiun: La radunanza cumünala approva il preventiv dal quint da gestiun 2009 unanimamaing.

Preventiv quint d'investiziun 2009

Il quint d'investiziun es gnü büdschettà cun expensas da fr. 1'081'900.00 ed entradas da fr. 428'000.00, l'investiziun netta importa fr. 653'900.00. Eir a regard il quint d'investiziun vegnan fattas diversas dumondas. Ün votant manaja chi saja da star attent cun far uschè bleras investiziuns, cha'ls ultims ons s'haja fat magari bleras investiziuns ed eir per l'on 2009 sajan previsas diversas. Il capo spiega cha pro tuot las investiziuns as tratta d'investiziuns necessarias, impustüt l'investiziun d'amortisar tuot il debit dal fabricat da l'Ospidal EB spargna remarchabels fits ed amortisaziuns a lunga vista. Implü spiega il capo cha'l cashflow importa fr. 614'530.00 e cha quel saja i'l rom dals ons avant.

Decisiun: la radunanza cumünala approva il preventiv dal quint d'investiziuns 2009 unanimamaing.

Pè d'impostas 2009

Il capo orientescha cha a regard pè d'impostas s'haja fat ponderaziuns in connex culla revisiun totala da la ledscha d'impostas cha la radunanza cumünala ha approvà ils 14-10-2008.

La suprastanza cumünala propuona da laschar il pè d'impostas eir per l'on 2009 ad 88% da l'imposta effectiva chantunala.

Decisiun: La radunanza cumünala decida da laschar il pè d'impostas ad 88% sco fin qua.

Acquist da terrain tras persunas a l'ester

21.07

4. Quota da vendita per bains fundiaris a persunas a l'ester

506

Il capo orientescha cha daspö 9 ons saja la quota da vendita da bains fundiaris a persunas a l'ester 25%.

La suprastanza propuona da laschar quella quota eir per l'on 2009 a 25%.

Decisiun: La radunanza cumünala decida da laschar la quota da vendita da bains fundiaris a persunas a l'ester 25% cun gronda majorità.

5. Orientaziuns e varia

5.1 Proget alps, turissem e cumünanza

Il schef infrastruttura orientescha cha quist proget saja gnü inizià da la viva Ardez e dad el. El orientescha cha quist proget dess esser ün agüd per megliorar la situaziun dals paur. Üna prüma orientaziun ha lö als 13 schner 2009. Davopro saja ün lavoratori cun tuot las persunas interessadas. Fin in gün dal 2009 as stess lura avair ideas concretas per suottametter il proget al chantun ed a la confederaziun. Tuot ils interessats sun amiaivelmaing invidats a quist'orientaziun.

5.2 Situaziun staziun

Il capo orientescha a regard serrar il traget da la Viafier retica da Scuol-Ardez. Causa las lavuors i'l tunnel da Tasna daraja ün pèr müdamaints pro la staziun d'Ardez. El orientescha chi saja previs da far üna sortida da la via d'Engiadina. Implü orientescha'l cha la piazza ingio chi's rechattan las plazzas da parcar, chi serva quel temp sco fermativa dals autos da posta, vain asphaltada. La viafier pissera cha per quel temp stettan a disposiziun i'l cuntuorn da la staziun ca. 22 plazzas da parcar.

Brunch 1. avuost 2009

La suprastanza cumünala tschercha persunas, societats, affars o paurarias chi han interess d'offrir il brunch dals 1. avuost 2009.

Interessents/as pon s'annunzchar pro la chanzlia cumünala.

La suprastanza cumünala

Bus-Taxi

Adüna darcheu vain fatta la dumonda co chi's riva d'ürant la fin d'eivna davo las 01.00 da Scuol ad Ardez. Il Bus-Taxi trafichescha a partir da las 20.00 fin las 01.00. Davo quist urari daja la pussibilità da tuornar cul Taxi. Il capo s'ha infuormà pro'ls taxis quant ch'ün viadi Scuol-Ardez cuosta, ils predsch nu sun fix ed unitaris. Pro las duos dittas incumbenzadas sun da spettar ils seguaints cuosts:

1-5 persunas ca. 40.00 – 45.00 fr.

5-7 persunas ca. 50.00 – 55.00 fr.

+8 persunas ca. 7.00 – 8.00 fr. per persuna o 8-14 persunas ca. 90.00 fr.

giuventüna ca. 7.00 fr. (però min. 40.00 fr. per viadi)

Il Bus-Taxi po gnir postà suot il nomer 079 444 80 10. Il predsch definitiv po gnir cunvgnü pro la postaziun.

Tscherchà nouvs comembers.

Nus da la grappa da sots vain gugent la culturra e stain eir gugent da cumpagnia.

Ma uossa eschan in pacs e quai nu da ün bel rinch ed uschè tscherchain e dumandain; chi vess plaschir da far part a nossa grappa. Eir singuls sun bainviss. Per ulteriuras infuormaziuns sta muosadra Tina Fried 081 864 99 64 e president Valentin Domenig 081 864 81 05 a disposiziun.

Cordials salüds Grappa da sots Sent.